

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 316/2020-36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDACTED] zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Veselým, Mierová 1, Veľký Krtíš, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 20/2019 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 25 C 135/2015) a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 20/2019 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 25 C 135/2015) p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Bratislava I p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 20/2019 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré j e Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Bratislava I j e p o v i n n ý nahradit' [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 675,43 € (slovom šesťstosedemdesiatpäť eur a štyridsaťtri centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jozefa Veselého, Mierová 1, Veľký Krtíš, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti ústavnej s'tažnosti [REDAKOVANÉ] n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a s'tažnostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 316/2020-12 z 23. júna 2020 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie ústavnú s'tažnosť s'tažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'tažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 135/2015, ktoré je teraz vedené pod sp. zn. 6 C 20/2019 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresným súdom je pod sp. zn. 6 C 20/2019 vedený (pôvodne vedený pod sp. zn. 25 C 135/2015) na základe žaloby sťažovateľa zo 17. júna 2015 spor o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, neskôr Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky (ďalej aj „žalovaná“).

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že náhradu škody si uplatňuje z dôvodu, že trestné konanie, ktoré bolo proti nemu vedené v rokoch 2006 až 2014, mu spôsobilo množstvo negatívnych zmien v živote, pričom toto trestné konanie sa skončilo oslobodzujúcim rozsudkom. V podanej žalobe sa domáha náhrady škody aj za „chyby“, ktorých sa Slovenská republika dopustila pri uložení psychiatrickej liečby, na základe ktorej sa jeho psychický a zdravotný stav výrazne zhoršil.

4. Po podaní žaloby bola táto doručená žalovanej na vyjadrenie, ktoré bolo okresnému súdu doručené 25. februára 2016. V predmetnom vyjadrení žalovaná, za ktorú konalo v tom čase Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, namietla svoju príslušnosť ako orgán povereného konať v mene štátu v takomto prípade a za príslušný orgán označila Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky. V týchto súvislostiach sťažovateľ uvádza: *„Od vyjadrenia žalovanej, za ktorú konalo Ministerstvo spravodlivosti SR, ubehla doba viac ako 2 roky a 194 dní, kedy následne bolo na súd doručené vyjadrenie žalovanej, za ktorú konala už Generálna prokuratúra SR, ktorá vo svojom podaní podala námietku miestnej príslušnosti Okresného súdu Bratislava I. Túto námietku odôvodnila tým, že miestne príslušný súd má byť ten, v ktorého obvode prebehlo trestné konanie a navrhla Okresnému súdu Bratislava I, aby postúpil vec Okresnému súdu Veľký Krtíš, čo tak aj urobil.*

Okresný súd Veľký Krtíš nesúhlasil s postúpením veci, a preto predložil spis Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako svojmu nadriadenému súdu, ktorý uviedol, že nesúhlas Okresného súdu Veľký Krtíš je dôvodný. Miestna príslušnosť Okresného súdu Bratislava I bola založená ako zákonný následok absencie včas podanej relevantnej námietky žalovanej, preto nebol oprávnený spor postúpiť Okresnému súdu Veľký Krtíš.“

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že z dôvodu, že vo veci sa za štyri a pol roka konalo sporadicky, podal sťažnosť na prietahy predsedovi okresného súdu, ktorý v upovedomení o spôsobe vybavenia sťažnosti z 20. decembra 2019 konštatoval, že z prehľadu úkonov vykonaných v predmetnom spise možno konštatovať, že okresný súd nekonal bezodkladne, a to v období od 12. septembra 2016 do 20. marca 2017 a od 21. marca 2017 do 7. augusta 2018, za čo sa sťažovateľovi v mene štátnej správy súdov ospravedlnil.

6. Podľa názoru sťažovateľa je okresný súd aj naďalej v napadnutom konaní nečinný a spôsobuje zbytočné prietahy.

7. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vo veci samej nálezom rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa: [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], trvale bytom [REDAKOVANÉ], t. č. [REDAKOVANÉ], na súdnu ochranu – na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 25C/135/2015 porušené bolo..

2. Okresnému súdu Bratislava I sa prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

3. Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadostučinenie ako náhrada nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch v sume 10.000,- €, ktorú je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 450,29 € na účet jeho právneho zástupcu advokáta JUDr. Jozefa Veselého do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Vyjadrenie okresného súdu, replika sťažovateľa a chronologický prehľad úkonov okresného súdu v napadnutom konaní

8. Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd listom z 8. júla 2020 vyzval predsedu okresného súdu na vyjadrenie k ústavnej sťažnosti a zároveň ho vyzval, aby ústavnému súdu oznámil, či trvá na ústnom pojednávaní vo veci.

9. Predseda okresného súdu vo vyjadrení sp. zn. 1 SprV 722/2020 z 31. júla 2020 uviedol, že v tejto veci súhlasí s upustením od ústneho pojednávania, a poukázal na skutočnosť, že „... možno konštatovať nečinnosť tunajšieho súdu v tomto konaní, avšak iba v období od 12. 09. 2016 do 20. 03. 2017 od 21. 03. 2017 do 07. 08. 2018 a od 20. 11. 2019 do 23. 07. 2020 pretože súd v uvedenom období riadne nekonal, z objektívnych príčin bez subjektívneho zavinenia súčasného zákonného sudcu, ako aj pôvodne pridelených zákonných sudcov, a to najmä z dôvodu nadmernej zaťaženia súdneho oddelenia...“. Taktiež poukázal na náročnosť samotného konania, keďže ide o spor týkajúci sa náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, ako aj skutočnosť, že v období od 20. marca 2019 do 18. júna 2019 sa vec nachádzala na Okresnom súde Veľký Krtíš, ktorému bol spis postúpený okresným súdom ako súdu miestne príslušnému.

10. Na výzvu ústavného súdu sa podaním doručeným ústavnému súdu 20. augusta 2020 vyjadril sťažovateľ a poukázal predovšetkým na skutočnosť, že okresný súd vo veci štyri roky nenariadil termín pojednávania a nedôvodne postúpil vec Okresnému súdu Veľký Krtíš, čím došlo k ďalším prieťahom v celej veci. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti vyjadril svoj súhlas s upustením od ústneho pojednávania v konaní pred ústavným súdom.

11. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, stanoviskom okresného súdu a replikou sťažovateľa dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

12. Ústavný súd z vyžiadaného súdneho spisu sp. zn. 6 C 20/2019 (pôvodne vedeného pod sp. zn. 25 C 135/2015) zistil, že v napadnutom konaní boli uskutočnené tieto úkony:

- 17. júna 2015 bola okresnému súdu doručená žaloba sťažovateľa,
- 11. novembra 2015 okresný súd vyzval žalovanú (konajúcu prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky) na vyjadrenie sa k žalobe,
- 25. februára 2016 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovanej,
- 12. septembra 2016 okresný súd vyžiadal z Okresného súdu Veľký Krtíš súvisiaci trestný spis sp. zn. 8 T 142/2009,
- 16. augusta 2018 okresný súd zaslal sťažovateľovi, Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky a Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky oznámenie o ustálení orgánu konajúceho v mene žalovanej a zároveň zaslal žalovanej (konajúcej prostredníctvom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky) výzvu na vyjadrenie sa k žalobe,
- 7. septembra 2018 doručené vyjadrenie žalovanej spolu s námietkou miestnej nepríslušnosti a s návrhom na postúpenie sporu Okresnému súdu Veľký Krtíš,
- 20. marca 2019 spor postúpený Okresnému súdu Veľký Krtíš,
- 24. apríla 2019 Okresný súd Veľký Krtíš predložil spis Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) z dôvodu, že s postúpením sporu nesúhlasil,
- 7. mája 2019 krajský súd vydal uznesenie sp. zn. 12 NcC 4/2019, ktorým rozhodol, že nesúhlas Okresného súdu Veľký Krtíš s postúpením je dôvodný,
- 18. júna 2019 bol spor postúpený naspäť okresnému súdu,
- 28. októbra 2019 okresný súd vyzval sťažovateľa na vyjadrenie sa k stanovisku žalovanej,
- 24. júla 2020 okresný súd nariadil pojednávanie na 13. október 2020.

III.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

13. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

14. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom stanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

15. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

16. Sťažovateľ zároveň namieta aj porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

IV.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a posúdenie veci ústavným súdom

17. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru, pozn.) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. IV. ÚS 221/04).

18. Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa sporová strana obrátila na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

19. Táto povinnosť súdu do 1. júla 2016 vyplývala z § 6 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý súdom prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorej len čo sa konanie začalo, postupoval v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

20. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) ústavný súd zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie strany sporu a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

21. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, predmetom konania vedeného okresným súdom je spor o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci. Predmet tohto sporu predstavuje bežnú agendu všeobecných súdov. Hodnotením tohto kritéria v spojení aj s postupom okresného súdu v tomto konaní (pozri prehľad úkonov) ústavný súd však nezistil žiadnu podstatnú okolnosť, ktorá by mohla ospravedlniť nečinnosť a neefektívny postup okresného súdu v konaní s ústavne neakceptovateľným dôsledkom jeho neskončenia po dobu piatich rokov od podania žaloby.

22. V konaní o ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov ústavný súd okrem zložitosti veci skúma aj to, akým spôsobom sa na prietahoch konania podieľa osoba, ktorá podala ústavnú

sťažnosť vo veci porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd konštatuje, že nezistil také správanie sťažovateľa ako strany sporu napadnutého konania, ktoré by prispelo k zbytočným prieťahom.

23. Ústavný súd napokon hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní a konštatuje, že z prehľadu úkonov vykonaných v napadnutom konaní považuje za preukázané, že okresný súd nariadil prvé pojednávanie až po piatich rokoch od podania žaloby, čo nemožno ospravedlniť ani skutočnosťou, že počas tohto obdobia okresný súd vykonával procesné úkony spojené s doručovaním žaloby a vyjadrením sporovým stranám a nemožno to ospravedlniť ani skutočnosťou, že spis sa v tomto období nachádzal aj na Okresnom súde Veľký Krtíš.

24. Napadnuté konanie je postihnuté obdobiami nečinnosti, a to v období od 12. septembra 2016 do 16. augusta 2018, keď okresný súd za skoro takmer dva roky nevykonal žiadny úkon a v období od 28. októbra 2019 do 24. júla 2020, keď okresný súd bol absolútne nečinný osem mesiacov.

25. Napadnuté konanie je poznačené aj neefektívnosťou, o čom svedčí skutočnosť, že okresný súd nebol oprávnený postúpiť spor Okresnému súdu Veľký Krtíš, ktorý dôvodne nesúhlasil s postúpením (bod 9 uznesenia krajského súdu sp. zn. 12 NcC 4/2019 zo 7. mája 2019, pozn.), v dôsledku čoho sa napadnuté konanie predĺžilo.

26. V tomto kontexte ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že vo svojej predchádzajúcej judikatúre už poukázal na to, že nielen nečinnosť, ale aj neefektívna, resp. nesústredená činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (obdobne napr. IV. ÚS 22/02, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011, III. ÚS 516/2014).

27. Z chronologického prehľadu vykonaných úkonov v napadnutom konaní rovnako vyplýva, že okresný súd za obdobie piatich rokov vykonával len procesné úkony spojené s doručovaním žaloby a vyjadrení sporových strán navzájom, čo nemožno považovať za postup okresného súdu, ktorý by smeroval k tomu, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

28. Ústavný súd konštatuje, že posudzované konanie okresného súdu sa vyznačovalo nečinnosťou a neefektívnym konaním, čo má za následok porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote. Tieto nedostatky postupu okresného súdu viedli v konečnom dôsledku k tomu, že do dňa rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľa nebola právam sťažovateľa poskytnutá ochrana právoplatným meritórnym rozhodnutím nastoľujúcim stav právnej istoty.

29. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Príkaz konať bez zbytočných prietáhov a primerané finančné zadost'učinenie

30. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

31. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou vo veci konal.

32. Keďže ústavný súd konštatoval porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené, bolo potrebné prikázať okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 20/2019 konať bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku nálezu).

33. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

34. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

35. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

36. Podľa § 135 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva alebo slobody, je povinný sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu. Ak ten, komu bolo uložené zaplatiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie, v tejto lehote priznané finančné zadosťučinenie sťažovateľovi nezaplatí, v zmysle odseku 2 citovaného ustanovenia sa zvyšuje finančné zadosťučinenie priznané ústavným súdom o 5 % za každý aj začatý rok omeškania až do jeho zaplatenia.

37. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €, ktoré odôvodňuje skutočnosťou, že trestným konaním, ktoré sa skončilo oslobodzujúcom rozsudkom, sa nielenže zhoršilo jeho postavenie medzi blízkymi a známymi osobami, ale nemohol si ani nájsť prácu, nevedel si zabezpečiť základný príjem,

čím bolo jeho sociálne postavenie nízke. Napriek uvedenému je napadnuté konanie, v ktorom sťažovateľ „*bojuje*“ o aspoň nejakú kompenzáciu z takéhoto trestného konania, prichádza do styku s ďalším porušovaním jeho základných práv v podobe zbytočných prierahov.

38. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

39. Vzhľadom na konštatované zbytočné prierahy okresného súdu v napadnutom konaní, berúc do úvahy predovšetkým celkovú dĺžku napadnutého konania, ktoré nie je dosiaľ právoplatne skončené, a s ohľadom na predmet napadnutého konania považoval ústavný súd priznanie sumy 3 000 € za primerané finančné zadosťučinenie (bod 3 výroku nálezu).

40. Vo zvyšnej časti, t. j. nad rámec priznaného finančného zadosťučinenia ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výrokovej časti nálezu).

VI.

Trovy konania

41. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

42. Sťažovateľ si uplatnil náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním právnym zástupcom.

43. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z obsahu súdneho spisu. Priznal náhradu za tri právne úkony, t. j. prevzatie a prípravu zastupovania, podanie ústavnej sťažnosti a vyjadrenie na výzvu ústavného súdu, a vychádzal pri tom z priemernej

mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2019, ktorá bola 1 062 €, keďže išlo o tri úkony právnej služby vykonané v roku 2020. Odmena za jeden úkon právnych služieb za rok 2020 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) predstavuje sumu 177 €. Takto stanovená odmena spolu s režijným paušálom 10,62 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 187,62 € za jeden úkon uskutočnený v roku 2020, t. j. za tri úkony sumu 675,43 € vrátane 20 % dane z pridanej hodnoty, ktorej platiteľom je právny zástupca sťažovateľa (§ 18 ods. 3 vyhlášky). Ústavný súd tak priznal sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania celkovo v sume 675,43 € (bod 4 výroku nálezu).

44. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

45. Toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania (§ 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu